

DEMOKRASİ BU FİYATA SATILMAZ

Aydınlık Dergisi, 4 Nisan 2010

Yıldırım Koç

AKP, yargının bağımsızlığına büyük zarar verecek bir Anayasa değişikliği paketini, işçilerin, memurların ve emeklilerin desteğiyle geçirmeye çalışıyor. Demokrasiye büyük zarar verecek böyle bir paketin kabulü için işçilere, memurlara ve emeklilere önerilenler ise sendikal haklarda bir ilerleme sağlamıyor.

Şimdi sendikaların tepkisini izleyeceğiz.

Demokrasiyi satacaklar mı?

Demokrasiyi satmaya karar verirlerse, bu kadar düşük fiyata satacak kadar akılsızlar mı?

Anayasa paketinde tartışılan konu, yargının bağımsızlığıdır. Sendikalar bu konuda duyarsız kalmaz. Duyarsız kalırlarsa, AKP'nin paketini desteklerlerse, tarihi bir hata yaparlar. İstanbul sendikaları Bağımsızlık Savaşımız sırasında bu mücadeleye gereken desteği vermemişti. Sendikacılar arasında bazı hainler de ufak çıkarlar karşılığında emperyalistlerle işbirliği yapmışlar, ancak uşaklıklarının bedelini daha sonra kötü biçimde ödemişlerdi. Sendikalar da 1925 yılında kapatıldığında kimse bu sendikalara sahip çıkmamıştı.

Dileğimiz, sendikaların bu oyuna gelmemeleri, sendikal yaşamın demokratikleştirilmesi gibi sunulan bazı düzenlemelere kanarak, Anayasa paketini desteklememeleridir.

Eğer destekleme kararı alırlarsa, çok ucuza, daha doğrusu, bir "HİÇ" karşılığında bu desteği vermiş olacaklar.

Geçen hafta da yazdım. Anayasa'nın 90. maddesinde 2004 yılında yapılan değişiklikle, Türkiye'nin onayladığı uluslararası sözleşmeler doğrudan uygulanırlık kazanmıştır. Bu sözleşmelerle çelişen iç mevzuatımız (Anayasa, yasalar, tüzükler, yönetmelikler, Bakanlar Kurulu kararları) "YOK" hükmündedir.

Bu nedenle, Türkiye'de demokrasiye büyük darbe indirecek Anayasa paketi karşılığında verilen hiçbir yeni hak yoktur.

İkinci Dünya Savaşı sırasında bazı kişiler Almanya'ya casusluk yapmış, karşılığında Amerikan doları almıştı. Daha sonra, bu paraların Almanya tarafından basılmış sahte dolarlar olduğu ortaya çıkmıştı.

Türkiye'de demokrasiyi "sendikal haklara" satanlar olursa, bilsinler ki, satış karşılığında alacakları paralar, aynen sahte dolarlar gibidir.

Anayasa değişikliği teklifinde "demokrasiyi satın almak için önerilen fiyat" nedir?

Anayasanın 51/4. maddesi kaldırılıyor. "Aynı zamanda ve aynı işkolunda birden fazla sendikaya üye olunamaz."

Bu yasak 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 22. maddesinin birinci fıkrasında aynen var. Bu değişiklik hiçbir anlam ifade etmiyor. Aksine, başka değişikliklerin yapılmaması ve referandumun kabul edilmemesi durumunda büyük karışıklıklar da yaratabilir.

Anayasanın 53/3. maddesi kaldırılıyor, yerine şu fıkralar konuyor:

"Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

"Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Uzlaştırma Kuruluna başvurabilir. Uzlaştırma Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

"Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Uzlaştırma Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir."

Öngörülen, gerçek bir toplu sözleşme değildir; mecburi tahkim (bağlayıcı hakem kararına zorunlu olarak başvurma) söz konusudur. Memurların zaten toplu pazarlık ve grev hakları vardır. Hükümet, yasadışı bir biçimde, bu hakların kullanılmasını zaten engellemektedir. Bu fıkralar, varolan toplu pazarlık ve grev haklarını tanımaktan uzaktır.

Bu yeni düzenlemeyle, emeklilere sanki toplu pazarlık hakkı veriliyormuş gibi bir izlenim yaratılmaktadır. Halbuki tüm düzenlemeler, çıkarılacak kanuna bırakılarak, köprüden geçene kadar ayıya dayı denmektedir.

Anayasanın 53/4. maddesi kaldırılmaktadır: "Aynı iş yerinde, aynı dönem için, birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılamaz ve uygulanamaz."

Halbuki 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasasının 3. maddesinin son fıkrasında bu yasak sürdürülmektedir: "Bir işyerinde aynı dönem için birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılamaz ve uygulanamaz."

Anayasa değişiklik teklifinde 54/3. maddenin kaldırılması öngörülmektedir: "Grev esnasında greve katılan işçilerin ve sendikanın kasıtlı veya kusurlu hareketleri sonucu, grev uygulanan işyerinde sebep oldukları maddi zarardan sendika sorumludur."

Bu çok kötü düzenleme de 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasasında vardır (Madde 47/son fıkra): "Grev esnasında greve katılan işçilerin ve sendikanın kasıtlı veya kusurlu hareketleri sonucu, grev uygulanan işyerinde sebep oldukları maddi zarardan sendika sorumludur."

Anayasa değişikliği teklifinde 54. maddenin 7. fıkrasının kaldırılması öngörülmektedir: "Siyasi amaçlı grev ve lokavt, dayanışma grev ve lokavtı, genel grev ve lokavt, işyeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme ve diğer direnişler yapılamaz."

Ancak bu yasak da 2822 sayılı Yasanın 25. maddesi 3. fıkrasında şöyle sürdürülmektedir: "Kanuni grev için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan greve kanun dışı grev denilir. Siyasi amaçlı grev, genel grev ve dayanışma

grevi kanun dışı grevdir. İşyeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme ve diğer direnişler hakkında kanun dışı grevin müeyyideleri uygulanır.”

2822 sayılı Yasanın 72. maddesi 3 ve 4. fıkraları şöyledir: “Bu maddede belirtilen kanun dışı greve katılanlar veya devam edenler altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

“Siyasi amaçlı grev veya lokavt, genel grev veya lokavt, dayanışma grevi veya lokavtı ile işyeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme ve üretimi aksatacak nitelikteki her türlü direnişler hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır. Ancak siyasi amaçlı grev veya lokavt, genel grev veya lokavt, dayanışma grevi veya lokavtı halinde anılan fıkralara göre tayin edilecek cezalar bir misli artırılarak hükmolunur.”

Ağah Kafkas ve arkadaşları 21 Mayıs 2008 tarihinde 2821 ve 2822 sayılı Yasalarda değişiklik yapılmasına ilişkin teklif vermişlerdi. Bu teklif, TBMM’de komisyonlardan geçerek genel kurula kadar geldi. Bu değişiklik tekliflerinde yukarıdaki maddelerde bir değişiklik yoktur.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın Kasım 2009 tarihli yasa taslaklarında da bu yasaklar korunmaktadır.

AKP’nin böyle bir “demokratikleşme”yi bu tekliflerde gündeme almazken, apar topar Anayasa değişiklik teklifine eklemesi, demokrasiyi ucuza kapatma çabasının ürünüdür.

Sendikacılar, sendikal hak elde edeceklerini zannederek demokrasiyi satmamalıdır. Ayrıca, demokrasi karşılığında önerilen fiyat ise, hayaldir. Yasaklar, yürürlükteki yasalarda sürdürülmektedir.